

La (des)memòria històrica

La història. Tel Aviv, 1997/ Berlín Est, 1965. Tres agents del Mossad, agència d'intel·ligència israeliana, segresten el criminal de guerra Dieter Vogel, el *carnisser de Birkenau*, l'operació no surt com havien previst, amb tot Rachel Singer, un dels agents, és considerada heroïna.

La pel·lícula. El gènere d'espies rere el Teló d'Acer va passar a la història (fílmica) més o menys el 10 de novembre de 1989, quan el Mur de Berlín va fer figa. En síntesi, es tractava de thrillers hipertensos amb carretons foscos, pisos llobres, mistificacions propagandístiques i herois masculins que posaven en evidència les mentides del sistema totalitari que havia dividit una ciutat. *La deuda* segueix el vell esquema que escrivia el món entre els dolents (a la banda est del mur) i els bons que sempre venien de l'oest. Ara són els del bàndol de les víctimes jueves qui passen a l'atac amb nocturnitat i traïdoria. El britànic John Madden (Portsmouth, 1949) juga a fer de Jacques Tourneur pletòric de ressentiments. Però tant, li surt un thriller amb sabor retro sense excedir-se. El to just per marcar distàncies amb productes frapants d'aquí i ara. I és que l'edat acostuma a temperar radicalitats viscerals (excepció feta del traspasat Jordi Dauder).

Què té d'interessant la pel·li? La ziga-zaga, que diria el jesuï-

ta que dirigeix el Barça, amb els salts temporals, narratius, temàtics, historicistes, que converteixen *La deuda* en un tobogan tan distret com mentiders són els seus protagonistes.

El film té tots els al·licients exigibles a una ficció a thriller obert, rere el funest Teló d'Acer, de quan la guerra era freda. No pas rescalfada al microones de la crisi global que ens té al bany maria. El John Madden de *Shakespeare in love* es permet nedar contra corrent. Vull

La deuda

Director: John Madden.
 Intèrprets: Helen Mirren, Jessica Chastain, Marton Csokas, J. Christensen.
 EUA, 2010. 113'. JC
 Alpicat, Lauren Lleida.

dir que el seu film no ha d'agradar gens ni mica la sionista Pilar Rahola. La qual cosa és tota una garantia de *fair play*.

La imatge. Rachel-Chastain afaitant a la navalla el pervers nazi Dieter Vogel, que la vampiritza.

La frase. "La veritat és un luxe", emfasitza l'agent jueu Stephan Gold. I com sempre, es paga cara. Sobretot en temps d'eleccions generals.

La recomanació. Els col·leccionistes de thrillers amb pasat, s'ho passaran de mort.